GLOBAL CONFLICTS

YEAR ONE

STUDENTOPPGAVER

© 2013 Serious Games Interactive ApS, All Rights Reserved

© seriousgames.net

INNHOLD

Mission: Year One **3**
Svar på spørsmålene 3
Skriv en tale 7
Skriv en artikkel 7
Bruk internett til å lære mer om 7
Ordliste **8**

© seriousgames.net

MISSION: YEAR ONE

Svar på spørsmålene

1. **Historie | Sosiale studier**

   - **Før opp hendelsene som skjedde under urolighetene:**

     - Hvem var deltagerne?
     - Hva trodde de på?
     - Hva var handlingene deres?

2. **Sosiale studier | Historie**

   - **Hva er "Ungdom for demokrati" og hvilke politiske interesser har de?**

3. **Sosiale studier | Historie**

   - **Hva er MAS og hvilke politiske interesser har de?**

4. **Sosiale studier | Historie**

   I lang tid har det vært en sterk fiendtlighet mellom den bolivianske venstre- og høyrefløyen.

   - **Hvilke problemstillinger er de uenige om?**

5. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

- **I et tidligere oppdrag – El Patron, har du vært vitne til bolivianske indianeres livsvilkår. Er det en sammenheng mellom disse vilkårene og urolighetene i Cochabamba?**
- **Før opp alle muligheter.**

6. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

Karakteriser henholdsvis indianernes, og de rike nykommernes, moral og verdier.

- **Bruk gjerne informasjon fra oppdraget for å beskrive disse livsvilkårene.**

7. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

- **Hvilke problemstillinger kjemper interessegruppen Bolivian Democratic Watch for?**
- **Bruk Det første året- eller El Patron-oppdragene som eksempel.**

8. **Sosiale studier | Historie**

Europeere har immigrert til flere land i Sør-Amerika, hvorav Bolivia er ett av disse, siden 1600-tallet.

- **Hvilke positive og negative aspekter ved denne immigrasjonen møter du på i dette oppdraget?**
- **Gi eksempler.**

9. **Etikk | Historie | Sosiale studier | Geografi**

> *"Gå hjem og dø, grisete indianere!"*
> *– "Ungdom for demokrati" under opprørene.*

I oppdraget møter du på flere personer som påstår Cochabamba-opprørene var rasistisk påvirket.

- **Hvilken rolle spilte rasisme og hvorfor eksisterer det fortsatt?**

10. **Etikk | Historie | Sosiale studier | Geografi**

> *"Byen var i sjokk ettersom bilder i media hvor den hvite eliten er i kamp med den mørkhudete arbeiderklassen grafisk illustrerte de tydelige skillene i klasse og rase i Bolivia."*

Bolivia har, i likhet med mange andre Latinamerikanske stater, vært sterkt påvirket av kontrastene mellom fattig indianer og rik europeisk nykommer.

- **Gi to eksempler som viser hvordan de forskjellige karakterenes holdninger og/eller handlinger gjenspeilet deres kultur, historie, sosiale status eller rase.**

11. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

I lang tid har folk erklært at Bolivias makt besto av "to ben": gateparlamentet og regjeringen.

- **Hva innebærer dette? Gi eksempler fra oppdraget.**

12. **Sosiale studier | Historie**

- **Finnes det noe tilsvarende til gateparlament i landet ditt?**
- **Hva er de?**
- **Diskuter med partneren din om hvor mye påvirkning, om i det hele tatt, gateparlamentet har i landet ditt.**

13. **Sosiale studier | Geografi**

Bolivias president, Evo Morales, gjorde ingenting – og gjør ingenting – for å stoppe indianernes protester mot den lokale guvernøren. Heller motsatt, en representant fra MAS beordret politiet om ikke å løse opp de indianske protestantene.

- **Hva er grunnen til det?**

14. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

> *"Det stemmer at MAS mobiliserer og organiserer marsjer og andre protester…"* – Villa Roel.

- **Hvorfor oppfordrer Evo Morales og MAS tilhengerne sine til å protestere, normalt sett i form av demonstrasjoner slik som i Cochabamba eller veisperringer i El Alto?**
- **Hva er konsekvensene for den bolivianske befolkningen?**

15. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

> *"Åh, vel, ja, det er sant at noen taler har en tendens til å bli, æh, fargerike. De innfødtes sak ligger Mr. Morales hjerte veldig nært."* – Villa Roel om Morales holdning overfor indianerne.

- **Hvilken betydning har det for demokratiet i Bolivia – og for landet – at den nåværende presidenten, Evo Morales, regelmessig bruker utsagn som er sterkt pro-indianer?**

16. **Sosiale studier | Historie | Geografi**

- **Før opp problemene som Bolivia står overfor. Hvordan ville du beskrive demokratiet deres?**

17. **Kommunikasjon | Media | Historie | Sosiale studier**

> *"Manfreds hunder –"Ungdom for demokrati", var hatske i Cochabamba. De kalt oss aper og sa at vi var dumme, og at vi burde dra hjem og legges oss ned for å dø. De spyttet i ansiktene på oss, og sa de ønsket at vi kunne dø av det, men det bryr jeg meg ikke om. De kan ikke stoppe forandringene som skjer. De er bare redde, fordi vi er sterke."* – Maria Fuentes.

Urolighetene i Cochabamba har resultert i at begge grupper av indianere, så vel som de hvite nykommerne, identifiserer seg mer med gruppen de har tilhørighet til. Hver gruppe bruker stereotyping – en form for fordom.

- **Gi noen eksempler på hvordan stereotyper også kan fortelle deg litt om hvem som bruker dem.**

Skriv en tale

18. **Generelle studieferdigheter | Media | Kommunikasjon**
Historie | Sosiale studier
1. Forestill deg at du er kommunikasjonsdirektøren til Evo Morales og at du må skrive en tale som Morales skal bruke på et partimøte med MAS.

- **Talen din må ta opp urolighetene i Cochabamba og må forholde seg til Morales kamplinje for indianernes rettigheter og livsvilkår.**

- **Vær omtenksom når det gjelder å støte fra deg opposisjonen eller å tiltrekke deg oppmerksomheten til media internasjonalt – f.eks. ved å skrive noe for provoserende. Samtidig må du også sørge for at Morales sin politiske støtte ikke trekker ut på gaten for å protestere. (Sideantall: Spør læreren din).**

Skriv en artikkel

19. **Generelle studieferdigheter | Media | Kommunikasjon**
2. Du har nå undersøkt storyen din om urolighetene i Cochabamba. Skriv en avis-artikkel basert på problemstillingene. En god artikkel kan bruke 'hei-du-se-slik'-metoden.

Dette innebærer å skrive artikkelen som en type innholdsfortegnelse:

- **Hei:** Fang leseren; få ham interessert i storyen din.
- **Du:** Gjør artikkelen relevant og tiltalende for leseren din.
- **Se:** Forklar detaljene og aspekter ved problemstillingene til leseren.
- **Slik:** Gi leseren din en potensiell løsning

> *"De 500-årene med indiansk opposisjon har ikke vært bortkastet. Fra 500 år med opposisjon går vi over til 500 år ved makten. Vi er her for å forandre vår historie... vi tar over."*
> – Evo Morales speech.

Bruk internett til å lære mer om

- Evo Morales
- Cochabamba uroligheter/protester/opprør eller lignende
- Boliviansk demokrati
- Europeisk immigrasjon i den tredje verden

ORDLISTE

Antropologi: Studie av menneskeheten.

Autonomi: Uavhengighet.

Partiskhet: Misforhold, urettferdighet eller fordom.

Campesinos: Bønder som så vidt får det til å gå rundt.

CIA: Den føderale etterretningstjenesten i USA.

Cholita-jente: Slang brukt på en jente av blandet amerikansk-indiansk og mestizo opprinnelse.

Kolonister: Kolonister er personer som forlater hjemlandet for å opprette nye bebyggelser, hjem og byer i et annet land, med den hensikt å innlemme det nye landet i hjemlandet eller i en nasjon.

Criados: Et barn som er gitt til foreldrenes landeier. Dette skjer som regel når foreldrene ikke kan brødfø barnet.

Guaranis: Guarani-indianere er en gruppe med kulturelt relaterte folkestammer i Sør-Amerika.

Sultestreik: En unik måte å protestere på. Personer som sultestreiker nekter å spise før kravene deres er godtatt. Dette er en relativt vanlig måte å protestere på i LA, f.eks. i Bolivia.

Immigrant: En person som har flyttet til et annet land og som bor der p.t. på en mer eller mindre permanent basis.

Latifunda: En benevnelse for haciendaer som forsøker å forlede arbeiderne sine inn i slavelignende arbeidsvilkår.

Maquiladoraer: Fabrikker som er plassert på grensen mellom USA og Mexico og som drives av utenlandske selskaper. De blir ofte beskyldt for å overse arbeidernes rettigheter og for å forurense miljøet.

MAS: Et politisk parti i Bolivia. MAS er en forkortelse for "Movimiento al Socialismo", som betyr sosialistisk bevegelse.

Maya: Mayabefolkningen stammer fra de innfødte som snakket mayaspråk i den sørlige delen av Mesoamerika *(regionen som strekker seg fra Sentral-Mexico til Mellom-Amerika)*.

Mestizo: Spansk benevnelse som ble brukt om folk av blandet opprinnelse, som f.eks. amerikansk-indianere eller personer med europeisk avstamming.

Minoritet: Et politisk uttrykk for en ikke-dominant samfunnsgruppe.

Minutemen: Semi-militær gruppe av amerikanske borgere som (primært) prøver å stenge grensen mellom USA og Mexico.

Innfødt befolkning: En generell benevnelse på befolkningene og deres etterkommere som bodde i et land før de ble kolonisert.

NGO: En ikke-statlig interesseorganisasjon, f.eks. menneskerettighetsorganisasjoner eller miljøgrupper.

Oligarki: En regjeringsform hvor all makt er på et lite antall personers hender *(typisk skaffet på finansielle eller militære måter).* Oligarkier er ikke så gjennomsiktige som man kan anta, dvs. de som står bak
er ikke så lette å identifisere.

Operation Gatekeeper: Amerikansk initiativ opprettet for å stoppe ulovlig innvandring fra den meksikanske siden av grensen.

Operation Streamline: Amerikansk initiativ opprettet for å sikre tiltale av alle ulovlige innvandrere som blir arrestert i nærheten av grensen.

PAC – sivilforsvarsstyrker: Særskilte militærenheter bestående primært av menn som ble tvunget til å la seg verve. De ble brukt som sikkerhetsstyrker under borgerkrigen i Guatemala. Ofte ledet av menn fra det militære, PACene besto av mayaindianere som ble tvunget til å drepe sin egen befolkning.

Rasisme: En politisk og vitenskapelig overbevisning som rangerer personer i et hierarki basert på rase. Generelt sett indikerer det alle typer diskriminering basert på en persons opprinnelse eller hudfarge.

Fagforening: Arbeidere går sammen i fagforeninger for å opprettholde en felles front mot arbeidsgivere, og for å forhandle frem bedre lønninger og arbeidsvilkår.

Tuberkulose: Lungesykdom, og den mest smittsomme sykdommen i verden.

Forente Nasjoner (FN): En verdensomspennende organisasjon som ble opprettet etter annen verdenskrig. FN er en stor spiller i internasjonal bistand, miljøsamarbeid, menneskerettigheter, internasjonal kommunikasjon og mer.

Arbeidstillatelse: Tillatelse til å jobbe i et gitt land.

© 2013 SERIOUS GAMES INTERACTIVE APS
ALL RIGHTS RESERVED